

Emilia Aguilera, directora del Miquel Carreras, va ser mestra i directora a l'Escola Can Deu durant 14 anys, i ara compagina les funcions com a directora, mestra de plàstica i col·laboradora de la comissió de l'Agenda 21 Escolar.

***“Visc la vida com un préstec.
I el que tinc, també”***

Quan va ser el teu primer contacte amb l'Agenda 21 Escolar?

Va ser a l'escola Can Deu quan vaig començar a reciclar i fer taller de paper amb els alumnes de cycle superior. Després, a l'escola Miquel Carreras hem signat el compromís des de el seu inici, a l'any 2003, fins el dia d'avui. Arran del primer contacte, em va agradar molt la idea i vam començar a fer-ho. Jo feia plàstica, me'n recordo, ja reutilitzava molt material amb els nanos... fèiem la recollida, reutilitzàvem paper... el que estic fent ara ja ho feia allà, cada vegada s'hi incorporen coses i aprens coses noves.

Com explicaries el vostre projecte a algú de fóra de l'escola?

És un projecte que té per objectiu principal que els nanos arribin a ser persones estalviadores de l'energia de la terra... Educar futurs membres de la societat, fent una societat més ecològica i més sostenible, evitant un desgast innecessari. A mi m'agrada molt la natura i els animals, jo de fet tinc un terreny amb animals i llegeixo revistes que arriben a l'escola que aporten sempre iniciatives per aprofitar el que et dona la natura i hem après moltes coses dels animals, eh! Fa poc vaig veure que la idea del *velcro* provenia de l'estudi d'un animal que s'enganxa a una planta: gràcies a l'observació de les vides dels animals descobrim per què ells realment ho reutilitzen tot, que és una cadena perfecta i la nostra segur que també era perfecta però l'hem trencada. Però això del *velcro* em va sobtar perquè és una cosa que utilitzem tots. Un científic francès ho va estudiar a partir d'una espècie de libèl·lula que hi havia al camp i que s'enganxava i va veure que una part era d'una textura i la libèl·lula portava l'altra, saps, i li va donar la idea de fer el *velcro*... Com els habitatges, etc.

És clar que ho portes a la teva vida personal, oi? A plàstica el que faig molt és treballar aquesta idea del cycle tancat:

fem amb una caixa de sabates unes botigues o unes caixes de Nadal en miniatura i ho fem tot amb material reutilitzat. Podem construir per exemple un tió amb una capsa de medicament, un tap de sabó, el tap de l'ampolla de cava... Li fem ulls, li posem un trosset de paper o del que tenim i ja tenim el tió per decorar el menjador per Nadal... A 6è fan una botiga: una farmàcia, un veterinari i van muntant coses reutilitzades que la mare llençaria i munta la botiga, el taller o el que vol. I queda molt bé, i després fem una exposició sempre aquí a l'escola: els professors i la resta d'alumnes voten la classe guanyadora, li donem una capsa de colors o alguna cosa així que incentiva la plàstica i els encanta.

Ets una referent, doncs...?

També fem unes botigues solidàries, demanem joguines, llibres a les famílies i als nens que portin coses que ja no utilitzen o que volen llençar per una causa bona i col·laborem en projectes de Mans Unides i d'una ONG. El 50% de la recaptació va per cada projecte... Ho gestionen els alumnes de 6è, que recullen els objectes, hi posen preus, munten les botigues en grups de 4 o 5, venen, compren... que això els encanta i obrim les portes a les famílies... Arribem a recaptar entre 700 i 800 euros cada any. I després vénen cada any de Mans Unides a donar les gràcies i a explicar el projecte en el qual han col·laborat perquè és una manera que ells entenguin el que és un voluntari, el que és un projecte, on van a parar els diners que han donat, etc.

Ara també estem fent una mica la neteja del pati, tenim voluntaris de 6è que són els informadors i els vigilants de la recollida selectiva de residus. No es posa cap tipus de sanció en principi, es tracta d'educar! Hi involucrem el conserge, el servei de menjador... en el menjador també ho treballem moltíssim i la veritat és que ara ho fan pràcticament perfectament (orgànica, paper, envasos, etc.); l'aigua que sobre per a les plantes..., tres coses, però

que les facin bé. Fem coses petites, però ben fetes, perquè són la clau que després les altres també les facin bé.

Com s'involucra la resta de professorat?

Com a tema transversal de l'Agenda 21 treballem educar en el consum responsable (és el nostre tema treballat l'any passat i aquest) i ho fem... cada cicle dissenya una activitat o dues per curs i ho treballa a cada cicle i passa una memòria al claustre i ho comentem.

Tenim una petita comissió de 4 persones, 1 de cada cicle. Jo coordino, faig seguiment i gestiono la memòria. La comissió planteja els projectes i qui ho treballa realment són els cicles. La comissió també fa recollida de resultats, i posteriorment el claustre recopila què es fa a l'escola, com es fa, com s'avalua, què es necessita, m'entens? La construcció de la memòria també és conjunta. D'aquesta manera tothom s'hi implica!

Pel que fa a l'alumnat i els resultats reals.... com responen les famílies? Creus que realment hi ha millor comportament ambiental amb les famílies que tenen nens en escoles de projectes d'Agenda 21 Escolar o no ho sabem? Hi ha nens que repliquen les accions a casa seva?

Crec que sí, perquè hi ha mares sobretot, mares de l'AMPA, que a vegades diuen: "El meu fill no vol que agafem bosses de plàstic..." i l'any passat vam passar una enquesta sobre hàbits de consum... La van contestar 50 famílies de 400. Als que van contestar els vam regalar una bossa de cotó molt senzilla, amb identificació de l'escola, un detall!

Mantens relacions amb altres coordinadors/es de l'Agenda 21 Escolar? Treballeu en xarxa?

La coordinació amb altres escoles la treballem a partir de les necessitats. L'any passat sí que vam assistir a la trobada d'escoles d'Agenda 21 i Escoles Verdes de la XESC al Parc Central, a les sessions de coordinació hi va sempre alguna persona de la comissió. Hem fet intercanvi alguna vegada amb l'escola Torreguitart i Gaudí., perquè som de la mateixa zona, ens reunim les directores i parlem.... Amb una mestra, la Sally del Gaudí, intercanviem idees, a ella li agrada molt la plàstica i a mi també. Ens trobem, compartim iniciatives, per

exemple, això de les capsas reutilitzades també ho fan ells....

Com visualitzes l'Agenda 21 Escolar l'any 2030? Creus que encara serà necessària?

Caldrà continuar educant en la sostenibilitat. Els nens d'ara tenen més consciència que fa 14 anys i els adults també, però crec que això és com els nens petits, que sempre fan terra fina amb els peus al pati, perquè tant és, han passat 32 anys des que faig de mestre i els nens ho continuen fent. Doncs això és el mateix, com que cada ésser humà és únic i irreplicable, ha d'aprendre a la vida el respecte per tot, l'hem d'inculcar l'ha de veure...

La persona neix amb egoisme imprès. Pel que sigui de seguida surt la necessitat de dir "això és meu". La generositat i pensar en els altres s'ha d'aprendre. S'ha de socialitzar i s'ha d'aprendre. Quan fem, per exemple, itineraris pel Rodal (del programa Ciutat i Escola), al cap de mitja hora em sento diferent, només pel camí vas veient que ja no et sembla que ets a Sabadell. I això és gratis! Recordo que quan tenia la tutoria de 5è i 6è, fèiem cada any l'itinerari del riu Tort-Togores; i després hi havia una estona que podíem jugar lliurement i es feien cabanes, que és el que hem fet sempre, i quan tornàvem els alumnes deien.... "*Es la mejor salida del año! És la millor!*" I era gratuïta, havies de caminar 2 hores d'anada i dues de tornada... Per molts nens era la primera vegada que s'havien vist en un bosc fent cabanes i era un món molt especial.

Per últim, n'has après quelcom que vulguis destacar?

Hi ha moltes despeses innecessàries a la vida. El nen té molt, comprem moltes coses que en realitat si ho penséssim dues vegades no les compraríem, perquè quan fa cinc minuts que les tenim ja no les veiem necessàries. Els ho dic perquè ells pensin situacions concretes i me les diguin. I molts no ho diuen, igual que activitats lúdiques... Traslladem aquesta idea a través del concurs de dibuix d'*Inter món-Oxfam* de Comerç Just, on participem. Vénen a fer la xerrada i després algunes vegades hem visitat la botiga i d'aquesta manera ja saben què és el comerç just, el producte, què significa i després treballem el que és una vida digna. El que sempre dic és que visc la vida com un préstec i el que tinc també, perquè la vida és de pas...